

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ТА
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШИХ
ДОШКІЛЬНИКІВ У ТВОРЧІЙ ПРОЕКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

Кваліфікаційна робота (проект)
на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

Виконала: студентка 2 курсу 241 М групи

Спеціальності 012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійної (наукової)
програми Дошкільна освіта

Шевчук Олена Андріївна

Керівник к.пед.н., доцентка Голінська Т.М.
Рецензентка вихователька-методистка
Херсонського навчально-виховного
Комплексу «Дошкільний навчальний заклад –
спеціалізована школа з поглибленим
вивченням англійської мови І ступеня –
гімназія» № 56 Херсонської міської ради
Г.Б. Галушко

Херсон – 2021

ЗМІСТ

ВСТУП		3
РОЗДІЛ 1	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНЯТ У ТВОРЧОЇ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
	1.1 Особливості формування естетичної культури дітей молодшого шкільного віку.....	7
	1.2 Характеристика творчої проектної діяльності дітей старшого дошкільного віку.....	19
	1.3 Педагогічні умови формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектної діяльності.....	26
РОЗДІЛ 2	ДОСЛІДНО-ПРАКТИЧНА РОБОТА ПО ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНЯТ У ТВОРЧОЇ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	34
	2.1 Діагностика рівня сформованості естетичної культури дітей старшого дошкільного віку.....	34
	2.2 Зміст роботи по формуванню естетичної культури старших дошкільників у творчій проектної діяльності.....	43
	2.3 Аналіз роботи по формуванню естетичної культури старших дошкільників у творчій проектної діяльності.....	45
ВИСНОВКИ		48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ		50
ДОДАТКИ		56
Додаток. Кодекс академічної доброчесності		

ВСТУП

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що в науці та культурі існує постійний інтерес до естетичної культури як багатовікового естетичного досвіду людства, вираженого у явищах, уявленнях, нормах та результатах людської діяльності, і як певний риса особистості. Цей інтерес до наукових досліджень впливає насамперед із дефіциту моралі та духовності в суспільстві, і водночас переважання матеріальних цінностей над духовними.

На думку В.Самохвалової, формування естетичної культури дітей старшого дошкільного віку відбувається по-різному. Це спеціально організований комплекс занять естетичної спрямованості в дошкільному навчальному закладі. Водночас, однак, існує неорганізований естетичний розвиток - неконтрольований вплив масової культури ззовні, аудіо та інформація, не завжди естетична за характером та змістом, ще не готова до такого впливу на особистість дитини. У зв'язку з цим необхідно вибирати дієві засоби, шляхи та засоби формування естетичної культури старших дошкільників. Одним із таких способів може бути творча діяльність із дизайну. Проектна діяльність у дошкільній освіті є унікальним способом забезпечення спільної творчості та співпраці між дорослими та дітьми. Вона сприяє розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку, робить їх активними учасниками всіх заходів, що відбуваються у закладі дошкільної освіти. Творчий проект у дошкільній освіті виступає як навчальне завдання та завдання для співробітників, результатом чого є продукт з певною мірою новизни.

Ступінь розвитку проблеми та теоретичні основи дослідження представлені у працях М. Абдулаєва, Б. Іхачова, В. Розумного, З. Рахматулліної, в яких естетична культура представлена як складна структурна формування.

Роботи, присвячені естетичному вихованню дошкільнят Н. Киященко, Т. Комарової, Д. Лихачова, В. Шацької та інших вчених, які мали велике значення в дослідженні.

Однак на сьогоднішній день, особливості естетичної культури особистості старшого дошкільника в сучасній науці залишаються недостатньо дослідженими. У старших дошкільнят основою естетичної культури, на думку Н. Ветлугиної, Е. Дубровської, є естетична спрямованість особистості, що означає динамічну тенденцію особистості, яка ґрунтується на естетичному інтересі і виявляється в естетичних уявленнях, емоції, почуття.

Процес формування основ естетичної культури особистості шляхом творчого дизайнерського мистецтва характерний для старших дошкільнят. Вивчення психолого-педагогічних особливостей цього процесу у дітей старшого дошкільного віку, а також теоретико-методичне забезпечення формування естетичної культури у дітей цього віку в дошкільній педагогіці практично відсутнє. Вивчення цих проблем становить особливий інтерес для теорії та практики дошкільної освіти.

Тому темою нашого дослідження було обрано: **«Формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності»**.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Магістерська робота виконана відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти Херсонського державного університету як складова науково-дослідної теми кафедри «Формування професійної компетентності кадрового педагогічного потенціалу у системі суспільних трансформаційних процесів» (№ 0117U005614).

Дані протиріччя дозволили нам сформулювати проблему дослідження: при яких педагогічних умовах формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності буде ефективніше. Вирішення цієї проблеми, є **метою дослідження**.

Об'єкт дослідження: процес формування естетичної культури дітей старшого дошкільного віку.

Предмет дослідження: педагогічні умови формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності.

Завдання дослідження:

1. Розглянути особливості формування естетичної культури дітей старшого дошкільного віку.
2. Охарактеризувати творчу проектну діяльність дітей старшого дошкільного віку.
3. Виявити, педагогічні умови формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності.
4. Обґрунтувати та проаналізувати педагогічні умови формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності.

Для вирішення поставлених завдань використовувалися такі **методи дослідження:** теоретичний аналіз літератури, узагальнення, педагогічний експеримент, бесіда, аналіз продуктів дитячої діяльності, кількісний і якісний аналіз результатів дослідження.

Гіпотеза дослідження: передбачається, що формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності буде ефективним при дотриманні наступних педагогічних умов: створення естетичної освітнього середовища; здійснення взаємодії з сім'ями дітей, що дозволяє зберегти єдність вимог у формуванні естетичної культури; наявність естетичної культури педагога дошкільної освітньої організації.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає у тому, щоб довести ефективність естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності.

Теоретичне значення роботи полягає у розширенні знань та розумінь про можливості використання фахівцями дошкільної освіти засобами образотворчої діяльності.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані у навчальному процесі дошкільної ланки освіти, а також як матеріал до лекцій та семінарсько-практичних занять.

Апробація результатів дослідження. Результати випускної роботи були представлені на засіданні кафедри педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти педагогічного факультету Херсонського державного університету та приймала участь в дистанційній міждисциплінарній VI міжнародній науково-практичній конференції «INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN SCIENCE AND PRACTICE», 26- 29 жовтня 2021 р., Хайфа, Ізраїль – «Вплив ігор-фантазувань на розвиток мовленнєвих творчих здібностей старших дошкільників» отримала сертифікат, та у збірці студентських наукових статей «Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти» (2021).

Структура роботи включає вступ, два розділи, висновок, список використаної літератури та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНЯТ У ТВОРЧОЇ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Особливості формування естетичної культури у дітей старшого дошкільного віку

Естетична культура - найважливіша складова духовного обличчя особистості. Естетична культура, будучи специфічним методом і результатом змін у суспільстві та людині, є однією з основних складових загальної культури суспільства і, водночас, атрибутом кожного з цих компонентів.

Їх наявність і рівень розвитку в людині визначають її інтелект, творчу спрямованість прагнень прагнення та дії, особливе натхнення для налагодження відносин зі світом та іншими людьми.

Феномен естетики, з усією складністю свого змісту та всією різноманітністю можливих визначень, виступає носієм специфічно людського ставлення, яке є нескінченно багатограним, що охоплює все багатство відносин, що існують у світі, але незмінно побудовані за законами краси.

Це відображається в самій багатофункціональності естетичної культури та її гуманістичному характері. Як зазначив П.Гаврилюк, що естетична культура є інструментом не тільки для побудови та вдосконалення особистості, а й регулятором відносин індивіда зі світом, гармонізації всієї системи суспільних відносин [12].

Завдяки цій специфіці естетична культура виступає своєрідною ланкою, яка пов'язує всі елементи соціальної культури разом, а отже, ефективним інструментом реалізації всього її творчого потенціалу. Це рушійна сила, каталізатор і форма суспільного прогресу. Все це надає особливого значення вивченню питань естетичної культури [8].

Який визначає В.Липський, що естетичну культуру як складову духовної культури особистості, яка характеризується ступенем оволодіння естетичними (художніми) знаннями, потребами, почуттями, ідеалами, інтересами, естетичним смаком, естетичним ставленням до природи та мистецтва, як а також досвід естетичної (художньої) діяльності [32].

Естетична культура окремої людини - це цілісність естетичних знань, переконань, почуттів, умінь та норм діяльності та поведінки. Первинний якісний і кількісний набір цих компонентів у духовній структурі особистості виражає ступінь розвитку естетичної культури суспільства і водночас визначає ступінь можливої творчої само віддавання.

На думку М.Абдулаєва, структура естетичної культури особистості може включати:

1. - розвиток естетичної свідомості (знання про те, що є прекрасним і потворним, високим і низьким, трагічним і комічним);
2. - формування естетичного світогляду (естетичні ідеали, норми та правила, естетичні орієнтації та інтереси, переконання та вірування);
- 3 - ступінь досконалості естетичного смаку;
- 4 - послідовна реалізація естетичних цінностей відповідно до естетичного ідеалу [1].

За змістом естетична культура окремої людини значною мірою відповідає естетичній культурі суспільства чи групи, хоча вона має здатність відрізнятись від них суб'єктивністю розуміння та формулювання, пануванням певних естетичні цінності та орієнтації.

Найважливішим компонентом естетичної культури є формування естетичних почуттів, особливо емоційно чутливості людини до краси у мистецтві, природі, роботі, суспільному житті та в поведінці людини.

Ще одним компонентом естетичної культури є знання, на основі яких формуються естетичні уявлення, концепції, погляди, смаки та складові естетичного світогляду особистості.

Особливе місце в естетичній культурі займає естетичний ідеал як мета і модель. Естетичний смак слід вважати важливою складовою естетичної культури, оскільки він дозволяє відрізнити прекрасне від потворного, справжню красу від хибної. Показником естетичного ставлення людини до світу є естетичні інтереси та потреби, а також естетичні здібності.

Як вважає Н.Киященко, що естетика - це не об'єктивне чи суб'єктивне почуття, а особливий зв'язок між людиною та об'єктом, явищем [26].

Іншими словами, естетика завжди стосується лише чогось: властивостей, особи, до речі, тощо. Але є багато міжособистісних відносин зі світом: знання, любов, праця - ось кілька прикладів. Який із них буде естетичним?

Перш за все, зазначимо масштаби естетичного ставлення: воно універсальне. Це означає, що об'єктом естетики може бути будь-які об'єкти, властивість, явище, що існує у світі. Тварина, яка на відміну від людини, може віддавати перевагу лише у межах свого біологічного виду: соловей асоціюється лише на трелях, але не помічає такого красивого забарвлення, як одуд. Навряд чи птахи будуть судити про метеликів та інших комах з точки зору краси, оскільки вони є лише їжею для них.

Людина може насолоджуватися красою квітки та краєвидом сільськогосподарських угідь, диким ландшафтом, витонченою математичною формулою та красивим візерунком тощо, можна наводити приклади нескінченності. Це універсальність: немає принципових меж естетичних відносин.

Але не все у світі змушує нас захоплюватися красою або відкидати потворність. Щось залишає нас байдужими, не зачіпаючи наших естетичних почуттів. Тому ми наголошуємо на такій якості естетики - співвідношенні насолоди та задоволення (гедонізм). Чи достатньо цього ознаки, щоб розрізнити естетичне та неестетичне? Смачна їжа, зручний одяг тощо також роблять людину щасливою, але не всі зручні речі гарні, а іноді ми віддаємо перевагу незручним, але красивим (принаймні тим, які ми вважаємо

красивими). Тому ми говоримо не про якість задоволення чи задоволення, а лише про духовність.

В програмі А.Пірадов зазначає, що естетична культура демонструє людське розуміння системи естетичних і художніх цінностей. Естетичне розуміння характеризує тим, щоб образне мислення та здатність оцінювались естетичними та художніми якостями їх [7].

Але людині також може сподобатися від своїх рішень: математичних задач, виконана робота, хороший вчинок тощо. Це приклади духовного, але не естетичного задоволення. Виявляється, естетика повинна мати ще одну особливість. І цю особливість виділив німецький філософ Імануїл Кант: «Естетично марно, безкорисливо» [23, 34].

Естетичний підхід до світу дозволяє поглянути на речі по-іншому: лякаючий, сумний, естетично мислячий, він стає трагічним. Дурний, незграбний, безглуздий, висміяний, виходить комічним. Велике, страшне в естетиці сприймається як піднесене. Розпорядок дня, флірт з фарбами буде чудовим. Усі ці приклади показують, що естетична установка приносить гармонію між світом і людиною, гармонізуючи її життя. Це ще один надзвичайно важливий принцип естетики.

Крім того, естетику не можна вивести з наказу чи інструкцій. Естетичне ставлення вільне, воно пов'язане з можливістю вибору, зробленого самою людиною.

На рівні особистої та суспільної свідомості естетична культура включає естетичні почуття та знання, потреби та інтереси, естетичні оцінки та смаки, ідеали, погляди, ідеї та судження. На рівні дії він об'єктивований у таких сферах: створення, відтворення та розвиток естетичних цінностей. Естетична діяльність пов'язана з низкою закономірностей, що визначають якісний розвиток особистості та суспільства: творчий характер цієї діяльності, прагнення до повноти, гармонії та досконалості, прояв гри пізнавальних сил та уяви, стосунки з не застиглим, а живими почуттями ритму, мірами, симетричними та пропорційніми ними законами.

На думку О.Семашка, естетична культура виконує ряд таких функцій:

- 1) інформаційно-пізнавальна, реалізована у пізнанні особистості;
- 2) ціннісно орієнтовані, реалізовані у переконаннях, до естетичних оцінок, поглядів та їх смаків;
- 3) активно-вольові, реалізовані в естетичних уміннях, що визначають соціально-творчу спрямованість естетичної культури;
- 4) комунікативна та регулятивна, що проявляється в емоційно-нормативній саморегуляції поведінки та діяльності індивіда [43].

Не виникає естетична культура сама по собі, її потрібно формувати. Формування естетичної культури - це процес навмисного розвитку здатності особистості до повного сприйняття та правильного розуміння краси в мистецтві та реальності. Вона полягає у розробці системи художніх ідей, поглядів та переконань, розвитку естетичної чутливості та смаку. Водночас у людини розвивається бажання та здатність вносити елементи краси в усі аспекти життя, боротися проти всякої потворності, смирення, а також бажання висловитися у мистецтві.

На формуванні естетичної культури особистості та суспільства впливає багато факторів. Коли з самого початку вона не визначається як ставлення до створіння та творчості, а не формується на найкращих зразках світової та національної художньо-естетичної спадщини, вона може бути підпорядкована багатьом випадковим, у тому числі антиестетичним, чинникам та умовам.

Як вважав В.Розумного, під час роботи над формуванням естетичної культури для дітей старшого дошкільного віку слід дотримуватись таких принципів:

1. Принцип активності та самостійності - це активне співтворчість як дорослих, так і дітей дошкільного віку.

2. Принцип прозорості. Наочні посібники (іграшки, інструкції, малюнки, технічні засоби) використовуються для створення детальної картини діяльності та результатів.

3. Принцип поетапність. Зміст складної пізнавальної діяльності базується на поетапності.

4. Принцип індивідуальної та особистісної орієнтації в дошкільній освіті. Основна мета виховання - дитина зі своїми особливостями індивідуальної чутливості, емоційності та прямоти

5. Принцип когнітивного вираження з методами емоційного посилення.

6. Принцип успіху. Дошкільнята отримують завдання, які вони можуть успішно виконувати, доступні за формою та змістом.

7. Принцип комунікативності. Дошкільнята виховується у потребі спілкування зі своїми однолітками та дорослими, у процесі яких формується соціальна мотивація [40].

По програмі А.Бурової визначає такі вимоги для успішного формування естетичної культури дітей дошкільного віку:

- виявлення складових естетичної культури особистості (естетична свідомість, естетичний світогляд, естетичний смак, естетичні цінності) стає основною для виявлення педагогічних засобів їх розвиток;

- у процесі формування компонентів естетичної культури особистості дітей дошкільного віку, враховується особливість конкретного вікового періоду;

- Вибір змісту, методів та засобів навчання дітей дошкільного віку яка ґрунтується на інтеграції різних видів художньо-творчої діяльності (образотворче, музичне, лінгвістичне, театральне), які є факторами, що формують здатність дітей відчувати і сприймати естетичні цінності [7].

Багатий дефіцит естетичної культури перетворюється на одностороннє мистецьке захоплення, переважання розважального інтересу до образотворчій діяльності, поганий догляд за класичним, національним та народним мистецтвом, байдужість та звичка антиестетичні явища (сірі твори вітчизняного та зарубіжного виробництва, хаос та недбалість, сфера виробництва, грубість у поведінці людини та міжособистісних відносинах).

На сьогоднішній день в суспільстві існує масовий інтерес до продуктів західної («фастівської») культури, яка проголошує силу та жорстокість, ідею поблажливості та легкого успіху, культ оголеного тіла без духу та душі. Відбувається витіснення через комерційний інтерес до безкорисливого естетичного ставлення, байдужості до власних національних художньо-естетичних традицій та сліпого культу «досягнень» західної масової культури, яка стає ідеальним зразком для наслідування та копіювання, багатьох у яких відсутній інтерес до створення різноманітної естетичної культури. Ця тенденція є наслідком витрат ліберально-демократичних перетворень у сучасному суспільстві, результатом проблем у сімейному вихованні та слабкої естетичної підготовки.

Виховання естетичної культури - справа благородна для кожного, обов'язок для сім'ї, держави та її установ. Вона створюється в процесі та вдосконалюється в художньо-естетичних цінностей, розкриває творчі здібності особистості та їх реалізації. У процесі створення цілісного та гармонійного середовища життя, самовиховання, самостворення людських якостей. Цей процес здійснюється навмисно у відповідних умовах: у школах мистецтв, студіях, клубах, гуртках у повсякденному житті в колі сім'ї, у спілкуванні з друзями та родичами, з природою та інше.

Естетична культура, здатна протистояти брехні, орієнтована на справді духовне мистецтво і формується за високими стандартами, насамперед класичного мистецтва, а також за стійкі цінності та досягнення національного та народного мистецтва.

Естетична культура особистості є результатом багатьох умов, причин та факторів, пов'язаних з вирішенням важливих завдань сучасного суспільства. Сьогодні естетична культура є одним із дієвих механізмів формування духовної, активної людини, відповідальної за долю Батьківщини, здатної відрізнити правду від помилки, добро від зла, прекрасне від потворності, справді художнє від брехні та підробка, вічна від минущої та тимчасової.

Естетична культура дошкільника не може бути чітко визначена, оскільки це не сума будь-яких ознак і ознак, а динамічна, процедурна освіта, яка постійно змінюється, і збагачений набір естетичних знань, навички та комбіновані здібності в естетичній діяльності, привласненою дитиною на основі її власного конкретного життєвого досвіду та досвіду дитячого колективу в цілому. Процес формування естетичної культури дошкільника - це навмисний педагогічний процес естетичного впливу на дитину, включення її до естетичної діяльності, організованої вчителем та здійснюваної нею разом з дітьми [21].

Естетична культура дошкільника - це ціла система його індивідуальних, вибіркового зв'язків з естетичними цінностями предметів та явищ дійсності. Естетична культура дитини поєднує в собі її емоційну реакцію на прекрасні, добрі почуття, творчу активність, сильне бажання змінити довкілля відповідно до законів краси.

Структура естетичної культури дошкільнят включає такі елементи, кожен з яких: емоційна цінність, пізнавальна цінність, активність.

1. Пізнавальний - засвоєння дітьми зразків, які є зовнішньо визначеними орієнтирами, що вказують на властивості об'єктивного світу, стосунки між людьми.

2. Емоційне та цінне - керівна та регулююча складова. Емоції служать сполучним елементом у поясненні зовнішніх впливів в особистому сенсі, вони спонукають дітей до оцінки, розумової та практичної діяльності. Поступово виразні прояви переходять у збалансоване виховання: естетичні, моральні, інтелектуальні почуття. Ця складова сприяє формуванню «мотиваційно -сміслової спрямованості» дитини в нашому житті, формуючи ціннісну орієнтацію.

3. Діяльність - включає різні форми прояву особистої активності дошкільників, що характеризується наявністю зацікавленої дитини, яку оцінюють за «Я». Основною формою вираження ціннісної орієнтації у дошкільнят є емоційно насичені образи. Картина вбирає оцінний вираз думок

і почуттів дитини. Для цього діти можуть використовувати різні засоби: мову, мистецтво, рух тощо.

У цій структурі естетичної культури кожен із компонентів важливий по - своєму. Характер відносин між структурними компонентами естетичної культури, з одного боку, визначається рівнем розвитку суспільства та типом культури, з іншого - віком, мисленням, уявою, характером, орієнтацією та особистістю здібності [3].

Систему формування естетичної культури дошкільнят можна визначити як єдність педагогічних методів і прийомів, спрямованих на формування у дітей активного перетворення свого ставлення до навколишнього світу. Тому, виходячи з естетичної природи мистецтва, необхідно визначити єдність естетики та мистецтва. Мистецтво є найбільш концентрованим ставленням людини до реальності і тому відіграє провідну роль у вихованні дітей у культурному просторі. Розвиваючий вплив естетичної культури відбуватиметься за умови, що діти оволодіють узагальненими (типовими) та самостійними методами художньої діяльності, необхідними та достатніми у всіх її формах. Завдання формування естетичної культури старшого дошкільника неможливо вирішити віком.

Старший дошкільний вік визначається педагогами та психологами, як особливий період у вихованні та в розвитку дошкільника. Вона закінчує дитинство в дошкільному віці і ходить до школи. У цей період активно формуються характеристики поведінки дітей, діяльності, пов'язаної з інтелектуальною, моральною та емоційною сферами, які є важливими для подальшого навчання та розвитку.

Характерною рисою старшого дошкільника є стійке позитивне ставлення до себе, впевненість у собі та відкритість для зовнішнього світу. Дитина проявляє ініціативу та самостійність у різних видах дитячої діяльності - іграх, спілкуванні, малюванні, танцях, співі, у вирішенні основних соціальних та побутових проблем.

Як зазначала Е.Дубровська, що у дітей старшого дошкільного віку, розвивається інтерес до естетичних смаків, потреба у творчому самовираженню, ініціативі та самостійності у реалізації художнього проекту. Освіта, орієнтована на естетичний розвиток дитини, проводиться в таких сферах:

- збагачення сенсорного досвіду дитини у всіх видах діяльності;
- організація художньої діяльності, адекватна цьому віку
- музичний, візуальний, театральний та художній дизайн; рольові та режисерські ігри;
- надання дитині можливості вибору виду діяльності, тем, матеріалів та засобів реалізації художньої ідеї;
- підтримка дитячої спонтанності, заохочення, стимулювання уяви та уяви дитини [14].

Одна з особливостей естетичного виховання у старшому дошкільному віці пов'язана зі змінами, що відбуваються у сфері дошкільних пізнавальних процесів.

Наприклад, формування естетичних ідеалів у дітей у рамках їх світогляду - складний і тривалий процес. В результаті освіти змінюються життєві стосунки та ідеали. За певних обставин під впливом товаришів, дорослих, творів мистецтва, життєвих потрясінь, ідеалів можна докорінно змінити. «Педагогічна сутність процесу формування естетичних ідеалів у дітей з урахуванням їх віку полягає в тому, що з самого початку, з раннього дитинства, ми створюємо постійні, змістовні уявлення про суспільство, про людей, про взаємини між людьми, роблячи це в різні зміни на кожному етапі нової і захоплюючої форми», - Б. Ліхачов зазначив у своєму дослідженні [33].

Для старших дошкільнят провідною формою пізнання естетичного ідеалу є дитяча література, мультфільми та фільми. Персонажі з книг, мультфільмів чи фільмів, будь то люди, тварини чи фантастичні вигадані істоти, наділені людськими якостями, є носіями добра і зла, милосердя та жорстокості, справедливості та неправди. Як він розуміє, маленька дитина

стає прихильником добра, співчуває героям, які борються за справедливість проти зла.

Зміни в мотиваційній сфері починаються з дошкільного віку старшого віку. Мотиви ставлення дітей до мистецтва, краса реальності стають реальними і диференціюються. У своїй роботі Д. Ліхачов зауважує, що у віці до пізнавального стимулу додається новий, усвідомлений мотив. Вона проявляється в тому, що «... одні хлопці ставляться мистецтва і дійсності саме естетично» [33, 67].

Ці діти люблять читати книги, слухати музику, малювати та дивитися фільми. Вони ще не знають, що це естетичне ставлення. Але вони створили естетичне ставлення до мистецтва та життя. Прагнення до духовного спілкування з мистецтвом поступово стає для них необхідністю.

Інші діти взаємодіють із мистецтвом поза власними естетичними стосунками. Вони підходять до роботи раціонально: коли їм доручають почитати книгу або подивитися фільм, вони читають і дивляться її, не глибоко розуміючи суть, просто щоб отримати загальне уявлення про предмет. Іноді вони читають, дивляться або слухають з престижних причин. Знання вихователя справжніх мотивів ставлення дітей до мистецтва допомагає зосередитися на формуванні справді естетичного ставлення.

Відчуття краси природи, оточуючих людей та речей створює у дитини особливі емоційні та психічні стани, викликає безпосередній інтерес до життя, загострює цікавість, мислення та пам'ять. У дитячому садку хлопчики ведуть пряме, глибоко емоційне життя. Сильне емоційне переживання довго зберігаються в пам'яті дитини, вони часто перетворюються на мотиви та спонукання до поведінки, полегшують процес вироблення переконань, навиків та поведінкових звичок.

Н.Киященко в своїй роботі, досить чітко підкреслює, що «педагогічне використання емоційного ставлення дитини до світу є одним із найважливіших шляхів проникнення у дитячу свідомість, розширення її, поглиблення, зміцнення та розбудову» [27, 45].

У дошкільній освіті ми залучаємо дітей до краси, але ми повинні розуміти, що дитина не може повністю зрозуміти, де істина прекрасна, а де вона хибна.

Вихователь повинен знати особливості естетичного виховання для дошкільників:

- говорячи про красу, вихователь повинен зосередитися на почуттях, а не на змісті;

- естетичне почуття вихователя має бути пов'язане з чуттєвим розвитком, оскільки краса всіх предметів у єдності форми, кольору, розміру, лінії та звуку;

- дитина наслідує, тому вихователь повинен наводити лише позитивні приклади для наслідування [26].

Як вважала Т.Комарова, що сучасний погляд на формування естетичної культури дітей старшого дошкільного віку передбачає єдність формування естетичного ставлення до світу та художнього розвитку за допомогою різних видів образотворчого та декоративного мистецтва в естетичній діяльності та включає:

- розвиток естетичного сприйняття художніх образів (у творах мистецтва) та предметів навколишнього світу як естетичних об'єктів;

- створення умов для вільного експериментування з художніми матеріалами та художніми інструментами;

- знання універсальної «мови» мистецтва - засобів художньої виразності;

- посилення (збагачення) індивідуального художньо-естетичного досвіду;

- розвиток творчих здібностей у виробничій діяльності дітей;

- розвиток художньо-естетичного смаку та почуття гармонії;

- створення умов для багатогранної та захоплюючої діяльності дітей у художньо-естетичному освоєнні навколишнього світу;

- формування естетичного образу світу та основних елементів «Я - концепція – творець» [28].

Рівень естетичної культури старших дошкільників значною мірою визначається педагогічним професіоналізмом, культурою вихователя, його вміннями та навичками у художньо - творчій діяльності, використанням різних форм роботи з дітьми, створенням ситуації успіху для кожної дитини педагогічно доцільне поєднання естетичної освіти з накопиченням досвіду естетичної діяльності, співпраця з батьками та спрямована на формування естетичної культури дітей дошкільного віку.

Отже, дошкільний вік старшого віку - це особливий вік для формування естетичної культури, в якій вихователь відіграє головну роль у житті дошкільника. Скориставшись цим, кваліфіковані вчителі здатні не тільки створити міцний фундамент для естетично розвиненої особистості, а й сформувати реальний світогляд за допомогою естетичного виховання, адже саме в цьому віці ставиться дитина до світу і формується розвиток сутнісних естетичних якостей майбутньої особистості.

1.2. Характеристика творчої проектної діяльності дітей старшого дошкільного віку

У пошуках ефективних засобів навчання та виховання в дошкільних навчальних організаціях багато педагогів використовують метод проектів. Основою цієї технології є незалежна дослідницька, пізнавальна, весела, творча, виробнича діяльність дітей, під час якої дитина пізнає себе та навколишній світ, втілює нові знання у реальних продуктах.

Щодо організації дошкільної освіти, то проект - це комплекс заходів, спеціально організованих учителем та виконуваних самими учнями, спрямованих на вирішення проблемної ситуації та закінчення створення творчого продукту.

Метод проекту є важливою формою планування та організації навчального процесу відповідно до державного освітнього стандарту

дошкільної освіти, оскільки знання, набуті під час проекту, стають надбанням особистої дитини переживання.

В даний час проектна діяльність широко використовується в дошкільній освіті. Зміст роботи з організації проектної діяльності відображено в основних освітніх програмах загальної дошкільної освіти. Запропоновані нові видання програм «Дитинство» та «Від народження до школи» створено з урахуванням сучасного стану системи дошкільної освіти та специфіки дошкільного дитинства на початку 20 століття. Автори програм пропонують вчителям приділяти достатньо уваги дизайнерській діяльності, особливо в дошкільному віці. Програма «Від народження до школи» пропонує створити дітям умови для реалізації проектів трьох типів: дослідницького, творчого та нормативного та залучити до цієї діяльності батьків дітей [35].

Крім загальних рекомендацій щодо організації проекту, програма «Дитина» містить приблизний перелік заходів проекту. Особлива увага приділялася проектній діяльності в розділі «читання художньої літератури» [13].

Специфіка проектної діяльності в системі дошкільної освіти полягає в тому, що дитина ще не може знайти протиріччя в оточенні, сформулювати проблему та визначити мету (ідею), тому проекти в дошкільних освітніх організаціях зазвичай виховний характер. Завдяки своєму психофізіологічному розвитку старші дошкільнята ще не можуть створити власний проект від початку до кінця, тому вивчення необхідних навичок є основним завданням вчителя.

Г.Агеева виділяє такі типи проектів:

- дослідницькі та творчі: діти експериментують, а потім опрацьовують результати у вигляді газет, драматизації, дитячого дизайну, збірок віршів, оповідань тощо;
- рольова гра - з елементами творчих ігор, коли діти вступають в образ казкових героїв і вирішують проблеми по-своєму;

- інформативний та практичний: діти збирають інформацію та впроваджують її, орієнтуючись на соціальні інтереси (дизайн та дизайн групи, вітражі тощо);

- креативний (ефектний дизайн у вигляді дитячого свята, дитячий проект [2]).

За тривалістю проекти такі:

- короткострокові (один або кілька занять - 1-2 тижні); середня тривалість (2-3 місяці);

- довгостроковий (протягом кількох навчальних років).

Е.Корнеєва визначає таку структуру проекту:

- тема проекту (назва);

- тип проекту (гра, інформація, тема тощо); мета проекту;

- проектне завдання;

- робота над проектом (діяльність з дітьми, батьками, вчителями); форма презентації проекту (відпустка, вікторина, виставка тощо);

- результат проекту (розробка результатів, аналіз) [29].

І.Штанько виділяє такі форми, які використовуються у роботі над проектом:

- навчальні ігри; спостереження; екскурсія;

- читання художньої літератури;

- експериментування;

- театральні ігри;

- експериментальна діяльність та діяльність співробітників;

- дивитися фільми та телепередачі;

- розглядати та вивчати ілюстративні матеріалом [46].

Одним із видів дизайнерської діяльності є творча діяльність.

Л. Корольова визначає творчий проект як навчально-трудова задачу, в результаті якої створюється продукт із суб'єктивною, а часом і об'єктивною новизною. Творчий проект частіше виконують разом або спільно з батьками [31].

У дошкільній освіті існують такі підходи до використання творчої дизайнерської діяльності:

1. Аксиологічний підхід спрямований на усвідомлення художніх цінностей, естетичне сприйняття уособлення краси творів мистецтва.

2. Гуманістичний підхід ґрунтується на здатності дитини творчо діяти: малювати, ліпити, аплікації, музику тощо. Діяльнісні види.

3. Культурологічний підхід передбачає забезпечення взаємодії та спілкування між дитиною та дорослим, розвиток особистої культури дитини, усвідомлення культурних норм суспільства.

4. Полісуб'єктивний підхід поєднує індивідуальний досвід дитини з суспільно-історичним досвідом у світовій художній культурі, тобто вираженням переживань дитини з використанням і на основі вже існуючих символічних художніх засобів.

5. Рефлексивний підхід передбачає рефлексивну інтелектуальну та емоційну діяльність дітей [8].

Як визначала Е.Євдокимова такі завдання творчої дизайнерської діяльності:

1. Підвищення самостійності, активності, допитливості та впевненості в собі дітей.

2. Підвищення рівня художньо-естетичного сприйняття, розширення кругозору, створення базових знань про світ мистецтва.

3. Сприяння розвитку творчого мислення, навичок: планування своєї діяльності, робота в команді, навігація інформаційним простором світу [16].

Етапи роботи у творчій проектній діяльності:

Етап 1: підготовчий - організаційний (тема, прийняття дітьми цілей та завдань, об'єднання у робочі групи, розподіл ролей).

Етап 2: базовий (робота з дітьми, батьками; оснащення розвиваючого предмета - просторового середовища; реалізація практичної частини проекту).

Етап 3: остаточний (оцінка результатів).

Реалізація творчого проекту починається з визначення (формулювання) проблеми, важливої для старших дошкільнят. Вихователь готує початковий план вирішення проблеми, під час проекту діти вносять свої пропозиції. Тема проекту ініціюється вчителем з урахуванням інтересів дітей, їх вікових особливостей - це мотивація діяти.

А. Білолуцьк підкреслює такі переваги творчих проектів:

- межі освітнього простору розширюються. Взаємодія між вихователем та дітьми відбувається не тільки в дошкільній групі, а й у музеях, на виставках, прогулянках та інших заходах;

- до роботи над проектом залучаються інші люди: дорослі (батьки, вчителі додаткової освіти, художники та майстри народної творчості, працівники музеїв, бібліотек тощо) та діти різного віку для збагачення художнього та естетичного вигляду досвід дошкільнят;

- процес реалізації проекту завжди відбувається в рамках цілеспрямованого підходу (проблеми обговорюються на всіх етапах проекту, розуміються отримані результати, приймаються рішення щодо подальших заходів);

- результати діяльності видно як продукти проекту (вироби ручної роботи, книги, альбоми, колекції, презентації тощо) [5].

Творчий проект відрізняється від дослідницького тим, що він є довгостроковим. Зазвичай обговорення та відбір ідей займає 2-3 тижні.

На першому етапі роботи над творчим проектом проводиться підготовча робота, під час якої обговорюються можливі теми проекту, пов'язані з важливими соціальними ситуаціями в житті дітей та дорослих. Це можуть бути свята, сезонні зміни, соціальні проблеми (наприклад, допомога людям похилого віку). У цьому випадку дорослим необхідно визначити власні мотиви участі в проектній діяльності. Наприклад, щоб визначити значення свята, вихователь повинен сам зрозуміти, що означає це свято і чому його слід відзначати. Якщо проект не стосується вихователю, вона має спробувати зрозуміти, чому його слід організувати з дітьми.

На другому етапі встановлюються мотиви дітей до участі у майбутніх заходах. Наприклад, якщо вихователі виявили, що свято може бути основою спільного проекту, то на цьому етапі необхідно розповісти про нього дітям та обговорити ставлення дітей до нього. Під час дискусії діти діляться своїми ідеями щодо майбутнього проекту.

На третьому етапі діти висловлюють свої ідеї щодо проекту. Вихователь пропонує кожній дитині розповісти, як привітати садочок з обраним святом. Діти пропонують привітати їх у віршах, презентувати вироби, виготовити листівки тощо. Під час виступу вчитель повинен записати найоригінальніші ідеї.

На четвертому етапі вихователь пропонує замалювати свої творчі ідеї і подумати про те, що необхідно для її реалізації.

На п'ятому етапі вони демонструють свою роботу своїм одноліткам, розповідають про свої малюнки та відповідають на запитання вихователя та однолітків. В результаті старшому дошкільнику необхідно зрозуміти, що продукт його діяльності повинен відображати причини, чому він створив цей проект. Зазвичай діти думають, що сам факт того, що вони роблять, показує їхнє ставлення до цього (наприклад, листівка для мами). Запитання вихователя, допомагають дитині продумати ідею проекту. Оскільки обговорення може тривати кілька сеансів, дитина має можливість уточнити свою ідею та якісно змінити зміст свого малюнка. Наприкінці цього етапу обирається ідея, яка буде реалізована під час творчого проекту. Вибір ідеї можна здійснити таким чином: вихователь вручає дітям жетони, за допомогою яких вони «голосують» - вони розміщують їх на малюнку, який виражає найцікавішу ідею з їх точки зору.

Шостий крок стосується інформації для батьків. Для цього ідея розміщена на стенді.

На сьомому етапі вихователь та діти організують роботу над виконанням загального плану. Для цього старших дошкільнят поділяють на

робочі групи. Усі заняття проводяться за допомогою дорослих, які вирішують технічні проблеми.

На восьмому кроці вихователь думає про те, як представити продукт. Як уже згадувалося, проектна діяльність включає соціальну презентацію, метою якої є показати дитині важливість її зусиль для інших. За відсутності такої презентації результати дошкільної діяльності не будуть включені до дошкільної культури, а отже, істотно не вплинуть на соціальний статус дитини, а отже, і на розвиток її особистості.

На дев'ятому кроці представлено продукт. Презентація проекту може стати початком нового проекту [34].

Здатність використовувати метод проекту у роботі зі старшими дошкільниками забезпечується такими особливостями віку, як допитливість, спостережливість, готовність самостійно знаходити відповіді на ці питання, готовність бути значущим та корисним, здатність знаходити своє розмістити та побачити їх роль у загальній роботі.

Широкий спектр заходів; важливість результату, процесу та шляхів його досягнення; здатність діяти у власному темпі, обирати форми взаємодії, демонструвати пізнавальну, творчу, ділову та самостійну діяльність, застосовувати знання та навички, набуті рано, вони також стають позитивними рисами, які відповідають віковим особливостям старших дошкільнят.

Участь у творчому проекті допомагає дитині відчувати його сенс, відчувати себе повноцінним учасником подій, допомагає зміцнити позиції «Я», «Я можу», «Я зроблю». Діти мають можливість внести свій внесок у спільну справу, проявити індивідуальність, зайняти певне місце в групі. Колективний характер усіх етапів роботи над творчим проектом дозволяє дитині побачити себе в загальному контексті проектної діяльності, оцінити свою особисту участь та побачити переваги спільних зусиль [29].

Це означає, що творча проектна діяльність має великий потенціал розвитку, що не тільки створює умови для підтримки та розвитку інтересів та

здібностей дітей, а й спрямоване на розвиток індивідуальності дітей старшого дошкільного віку, їх самостійності, ініціатив та діяльності шукати, творчий пошук.

Отже, творчі заходи в рамках проектів важливі для виховання старшого дошкільника, оскільки вони відображають інтереси дитини. Якщо дорослий підтримує такий проект, його унікальне бачення світу, закладене в цій дитині, стимулює його пізнавальна активність, підвищує впевненість у собі та важливість думок дитини в цьому проекті, він розвиває творчі здібності, розширює простір можливостей при обговоренні різних варіантів дизайну, пропонованих партнерами. Крім того, дошкільник отримує позитивний конкурентний досвід і розуміє, що ідея повинна мати естетичну цінність не тільки для нього, а й для оточуючих.

1.3. Педагогічні умови формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності

У сучасній дошкільній освіті існує багато різних способів формування естетичної культури старших дошкільників. Одним з ефективних інструментів, на нашу думку, є творчій діяльнісний проект, яка ґрунтується на творчості, умінні орієнтуватися в інформаційному просторі, самобудування свої знання, а також ідеї спрямування пізнавальної діяльності дошкільників на результат. Творча дизайнерська діяльність - це також спосіб самовираження та самореалізації дитини.

Для успішного формування естетичної культури дітей дошкільного віку у творчій дизайнерській (проектній) діяльності необхідно створити умови.

Аналізуючи роботи В.Журавльової, Л.Камашевої, І.Штанько та інші. Можна сказати, що формування естетичної культури старших дошкільників у творчій дизайнерській діяльності буде більш ефективним за такі педагогічні умови:

1. Створення естетичного освітнього середовища.

На думку В.Журавльової, естетичне освітнє середовище дошкільної освітньої організації - це педагогічно організоване мікросередовище з високим рівнем розвитку естетичної культури, гнучкою динамікою розвитку, що дає великі можливості впливати на творчу мотивацію дошкільнят [18].

Естетичне середовище - це освітня організація дошкільної освіти є структурним елементом освітнього простору і містить потенціал творчого саморозвитку особистості в дошкільному віці, оновлює всі сфери особистості та стимулює різноманітну творчу діяльність дошкільнят.

На думку О.Малигіна, при створенні естетичного освітнього середовища в дитячому садку слід враховувати такі умови:

- ефективність роботи з естетичного виховання значною мірою визначається участю дітей у створення красивого середовища;
- декор дитячого садка та групових кімнат слід вирішувати комплексно, у повній відповідності вимогам концепції дошкільної освіти;
- важливі особливості дошкільного середовища;
- це привабливість, інформативність, доступність усіх її елементів для кожної дитини та для всього колективу; естетичне оформлення дитячого садка є емоційно-образною основою ситуації, її локальним характером [34].

Естетичний аспект дитячого садка створюється шляхом комплексного використання засобів вираження та естетичних цінностей навколишньої дійсності, природи та творів мистецтва.

На думку Е.Флерина, основними компонентами естетичного освітнього середовища в дошкільній освітній організації є освітлення та барвисте оздоблення кімнати; складність і зовнішній вигляд меблів, навчальних та наочних посібників, технічних пристроїв; природа (жива і нежива); творча робота вихователів та дітей. Основне завдання вихователя - створити середовище розвитку предмета, яке наповнило б повсякденне життя групи цікавими речами, проблемами, ідеями, залучило кожну дитину до змістовної діяльності, сприяло розвитку інтересів та життя дітей діяльність. Організуючи заходи для дітей, вчитель розвиває в кожній дитині бажання

проявляти ініціативу, знаходити розумний і гідний вихід із різних життєвих ситуацій. На цій підставі необхідно створити в дошкільному закладі такі умови, в яких на тлі виховної роботи було б естетичне виховання, щоб дитина, переступаючи поріг дитячого садка, знаходила середовище, сприятливе для естетичного смаку і естетична культура [44].

Естетичне середовище навчання має бути наповнене хорошими іграшками, ігровими матеріалами, книгами тощо.

В іграх та іграшках дитина найбільше пізнає навколишній світ, розвиває зовнішні органи чуття: зір, слух, дотик, проявляє свої творчі здібності. І ці засоби розвитку дитини слід використовувати для пробудження почуття прекрасного в молодій душі; тому дитячі іграшки мають носити художній характер або, принаймні, не перешкоджати освітньому середовищу, в якому дитина хоче розмістити естетичне виховання. Перебуваючи постійно в художньому середовищі, дитина поступово, непомітно виробить у своїй душі потребу в красі, навчиться цінувати красу в мистецтві та в житті, виробить тонкий смак. Завданням вчителів на цьому початковому етапі естетичного виховання має бути лише запропонувати напрямок звернення уваги на красу, яку дитина не помічає. З цією метою - прогулянки містом та містом, відвідування музеїв, різноманітні екскурсії: під час таких прогулянок передбачаються надзвичайно зручні моменти не лише для того, щоб навчити дітей бачити красу природи та мистецтва, а й неформально інформувати їх багато корисної інформації. в історії мистецтва, а також у галузі природничих та суспільних наук. Крім того, чуйний вчитель може навчити дитину бачити глибокий сенс і красу навіть у повсякденному житті, у нудному і нудному, невидимому: у яскравій та дзвінкій різноманітності вуличного натовпу, у гігантських димових трубах заводів, у сонній занедбаність каплиці.

Однак не лише середовище впливає на формування естетичних інтересів, уподобань та ідеалів дітей. До компонентів естетичного освітнього середовища, які впливають на естетичний розвиток особистості, також

належать риси особистості, середовище спілкування, система міжособистісних відносин (з людиною, роботою, мистецтвом, освітою, природою тощо) та естетика поведінки.

2. Взаємодія з дитячими сім'ями, що дозволяє зберегти єдність вимог у формуванні естетичної культури дошкільнят.

Сім'я та організація дошкільної освіти-два важливі інститути дитячої соціалізації. Сучасний дитячий садок приділяє особливу увагу формуванню потенційно розвиненої особистості та здібностей кожної дитини. Однак як би ефективно не розвивалися методи роботи педагогічного колективу в дитячому садку, сім'я вважається головним чинником формування особистості дитини. Сімейні цінності та традиції, духовна культура є основою розвитку особистості. Але у 21 столітті батьки часто не знаходять часу вдома для спілкування зі своїми дітьми, тому що робота стала важливішою. Багато людей вважають, що без їх участі дитина отримає достатні знання та навички в дошкільній освіті.

Співпраця дошкільної навчальної організації та сім'ї спрямована на досягнення головної мети, яка полягає у розробці нових підходів до взаємодії дитячого садка та сім'ї як чинника позитивного естетичного виховання та розвитку дитини.

Дитячий садок надає величезну підтримку сім'ї як соціальному закладу. Успіх у вирішенні проблем виховання та розвитку дитини багато в чому визначається рівнем педагогічної компетентності батьків, а також ефективною взаємодією дитячого садка та сім'ї. Процес взаємодії слід розглядати насамперед як діалог між двома партнерами у спільній освіті. Щоб зробити його змістовним та цікавим, необхідно постійно розширювати коло проблем, які потрібно вирішувати разом з батьками, у тому числі питання вдосконалення естетичної культури дітей.

Основний принцип взаємодій освітянського колективу та сім'ї з естетичного розвитку з дітьми старших дошкільників - це рівень співпраці, принцип розвитку спілкування, діалогів, повага та довіра один до одного з

урахуванням індивідуальних здібностей та навичок. Ці правила взаємодії стануть запорукою успіху.

За словами Ю.Хрущова, система роботи з сім'ями учнів охоплює дві сфери:

1) підвищення рівня педагогічних знань батьків про естетичну культуру та естетичне виховання;

2) переклад досвіду позитивного естетичного впливу на дитину в сім'ї [45].

Необхідно використовувати найефективніші форми розвитку діяльності з батьками, які мають практичну спрямованість:

1) підвищити рівень педагогічних знань батьків про естетичну культуру та естетичне виховання, що зосереджено на активне навчання, розвиток знань, умінь і навичок, шляхом:

- навчання;
- консультації;
- «сімейний клуб»;
- опитувальник;
- усний лист;
- інформаційний стенд; тематичні папки.

2) передача досвіду позитивного естетичного впливу на дитину в сім'ї через: годину творчості; створення відеотек; фотоальбоми; тематичні виставки.

Найважливішою умовою ефективної роботи з батьками є її постійний та цілеспрямований характер. Чим краще дитина володіє нормами естетичної культури, тим легше їй буде жити в суспільстві, і це цілком завдання батьків, адже тільки те, що увійшло в наше життя в дитинстві, буде міцно і надійно закріплено на все життя. Відносини з родиною є необхідною умовою збереження єдності вимог дорослих до дитини та безперервності навчання. Спільна мета сім'ї та дитячого садка - це добре вихована, культурна та вихована людина.

3. Наявність естетичної культури вихователя дошкільної освітньої організації.

Естетична культура вихователя в її реальному функціонуванні - це складна структура, що існує у просторі його зовнішнього та внутрішнього світу, що охоплює його професійні, культурні та особистісні аспекти.

На думку М Вербі, естетична культура вихователя є провідним чинником духовного, культурного та естетичного розвитку як дошкільнят, так і їх батьків. Вихователь формує естетичні почуття, потреби, основи здорового смаку дітей, розвиває їх емоційну чутливість тощо. Це ті самі риси емоційно-чуттєвої сфери людини, які в майбутньому визначатимуть зміст їхньої соціальної діяльності, шлях її особистісного та культурного розвитку та формуватимуть її творчість для всієї майбутньої діяльності [10].

Педагог - активний суб'єкт, який у своїй професійній діяльності усвідомлює свою культуру, розуміння життя, естетичний смак, ідеали, цінності та культурні смисли.

Вихователь як суб'єкт естетичної культури здатний формувати культурні смисли, утверджувати естетичні цінності та навчати вирішувати важливі проблеми нестандартним, творчим способом. Збереження та передача довгожителів поколінь естетичних норм і цінностей-одна з пріоритетних стратегічних ліній вчителя. Залучення дітей до загальнолюдського естетичного досвіду відбувається двома взаємопов'язаними шляхами: розкриттям творчих сил дитини та впровадженням їх у світ культури, що створює умови для розвитку та зміцнення його почуттів, уяви, художнього сприйняття, різноманітності та художню діяльність. отримати повний розвиток.

Сучасний естетичний педагог може навчити дитину мислити наукою та мистецтвом, розуміти їхні стосунки на конкретних прикладах світу мистецтва, його видах та жанрах та особливостях художньої творчості різних майстри різних епох і націй.

В особистому розвитку вчителя надзвичайно важливо поєднувати якісний моральний, етичний, художній та естетичний розвиток на основі повної та безкоштовної реалізації основних сил та здібностей людини. Саме в дії знаходить своє вираження система індивідуально урізноманітненого художньо-естетичного ставлення до дійсності.

Сучасний вихователь повинен володіти всіма основними якостями естетично розвиненої людини. Однак він повинен вміти використовувати їх естетичний арсенал для створення різноманітного асортименту своїх домашніх тварин. Можливості для цього величезні. Це: театр і телебачення, книги, фільми, картинні галереї, музеї, художні студії, літні товариства, хори та оркестри, народні театри, участь у різних видах та формах художньої самодіяльності.

Таким чином, педагогічна сутність запропонованих педагогічних умов полягає в тому, що вони дозволяють організаційно та змістовно трансформувати взаємодію вчителя та дітей, активізують дошкільнят у мотивованій творчій проектній діяльності, реалізують потенціал різних видів мистецтва у поглибленні ідей та естетичні почуття, формування естетичної культури.

Тож можна зробити висновки, що естетична культура - це спеціалізована частина культури суспільства, яка відображає його здатність забезпечувати розвиток естетичних відносин та єдність естетичних знань, переконань, почуттів, умінь та норм дій та поведінки його членів. Це насамперед система засобів, за допомогою яких індивід і суспільство естетично опановують світ, а також набір специфічних (естетичних) цінностей, що виникають у ході конкретного людського відношення до дійсності - прямого, чуттєво-духовного, безкорисливе сприйняття, зосереджене на пізнанні та оцінці явищ та об'єктів навколишнього світу.

Естетична культура як риса особистості старшої дитини дошкільного віку проявляється у формі естетичної орієнтації, яка є динамічною тенденцією, що характеризується естетичними інтересами, естетичними

уявленнями, естетичною діяльністю та гармонізує стосунки дитини зі світом та його самого.

Унікальність та цінність творчої дизайнерської діяльності полягає в тому, що вона спонукає дитину шукати відповіді на запитання, що цікавлять, здобувати нові знання та навички, а також практичні навички у процесі набуття нових знань та навичок. Творча дизайнерська діяльність, будучи сама по собі ефективним засобом розвитку розумових здібностей дітей старшого дошкільного віку, також здатна розвивати творчу особистість, створювати естетичну культуру, що відповідає вимогам сучасного суспільства.

В ході вивчення теоретичної основи формування естетичної культури дітей дошкільного віку у творчій проектній діяльності ми виявили та теоретично обґрунтували педагогічні умови формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності, які будуть реалізовані в ході експериментальних досліджень.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДНО-ПРАКТИЧНА РОБОТА ПО ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНЯТ У ТВОРЧОЇ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Діагностика рівня сформованості естетичної культури дітей старшого дошкільного віку

Дослідно-практична робота проводилася на базі дитячого відділення Чернобаївського ліцею, Чернобаївської сільської ради Херсонського району Херсонської області. У групі 23 дитини, з них 10 дітей старшого дошкільного віку.

Мета дослідницької та практичної роботи: визначення впливу творчо-проектній діяльності на формування естетичної культури дітей старшого дошкільного віку.

Виходячи з цілей, ми ставимо такі цілі дослідження:

1. Визначити рівень сформованості естетичної культури дітей старшого дошкільного віку.
2. Проведення цілеспрямованої роботи щодо формування естетичної культури старших дошкільників у творчій дизайнерській діяльності.

Дослідження складалося з трьох етапів: ідентифікація, формулювання та контроль.

В експериментальному дослідженні ми провели базову діагностику рівня формування естетичної культури у дітей старшого дошкільного віку.

Для діагностичних цілей ми визначили 3 компоненти:

1. Пізнавальний компонент естетичної культури.
2. Емоційний та цінний компонент естетичної культури.
3. Активний компонент естетичної культури.

Пізнавальний компонент: діагностичні завдання базуються на сприйнятті, аналізі, порівнянні та оцінці трьох виробів майстрів Київщини,

Полтавщини та Черкащини які виготовляли народні ляльок-мотанок, а потім діти створюють візерунок на основі малюнка ці народні іграшки.

Завдання полягало в порівнянні глиняних іграшок (Косівської, Опішнянської, Київської) та виготовлення їх на основі живопису:

А) назвати вид народного мистецтва;

Б) опишіть кожну іграшку;

В) порівняти всі іграшки, виділити подібності та відмінності;

Г) висловити своє ставлення;

Д) Створіть візерунок на основі кожної іграшки за силуетом плоского паперу.

У таблиці 2.1. представлені показники рівня естетичного розвитку дітей, розроблені Т.Комарової.

Таблиця 2.1

Показники рівня естетичного розвитку дітей (когнітивний компонент)

Показники	Високий	Середній	Низький
1	2	3	4
Визначення виду розпису	Називає іграшку правильно	називати не правильно	мовчить
Опис іграшки	описує досить повно	називає лише деякі ознаки	зовсім не називає ознак
Порівняння за подібністю і розбіжності	Порівняння повне і послідовне	вказує подібність і відмінність по однією ознакою	не проводить дію порівняння
Вираз свого ставлення до творів мистецтва	яскраво виражений позитивний обґрунтоване ставлення	позитивне, але не обґрунтоване відношення	не дає оцінки, байдуже ставлення
Аналіз виконання візерунка на силуеті іграшки	повну відповідність візерунка. Розпис складено на 3 силуетах полное	часткову невідповідність. Є похибки в кольорі, формі, композиції	велика невідповідність. Значні порушення характеру розпису
Аналіз виконання візерунка на силуеті іграшки (рівень творчого рішення)	вносить відповідно до стилю нові 1-2 елемента	вносить незначні елементи	повністю копіює виріб

Аналіз виконання візерунка на силуеті іграшки (рівень завершеності)	розпис завершена на всіх малюнках	завершеність роботи становить 2/3	завершеність становить 1/3
Аналіз виконання візерунка на силуеті іграшки (техніка виконання)	висока	середня	низька

Оцінка проводилась у трирівневій системі: високий рівень розвитку (25-32 бали); середній рівень розвитку (17-24 бали); низький рівень розвитку (9-16 балів);

Характеристика рівнів естетичного розвитку дітей:

Високий рівень (В) - перераховані всі три типи іграшок. Детально описує товар, виділяючи його особливості (принаймні 3). Порівняння показує схожість та відмінності принаймні з двох підстав. Він дає детальну, аргументовану оцінку вашого ставлення до товару. Ми спостерігаємо чітке позитивне ставлення до товару. Створюючи візерунок, він чітко слідує стилю розпису, додає нові елементи. Робота повністю завершена, техніка на висоті.

Середній рівень (С) - дитина називає всі три види іграшок. Описуючи продукт, він перераховує його характерні ознаки. Вказує на подібності та відмінності на одній основі. Він дає аргументовану оцінку свого ставлення до товару, але резюмує це усно. При створенні викрійки стиль розпису не завершений. Він може вносити невеликі зміни в колір та елементи дизайну. Робота майже завершена (2/3). Досить висока техніка.

Низький рівень (Н) - перераховує один тип фарбування. Опис неповний, лише один товар. Для порівняння, продукт складний. Він висловлює позитивне ставлення до товару, але не підтверджує це. Часто він повністю копіює зображення. Технічні навички середні, робота виконується на 2/3.

Результати діагностики когнітивного компонента на Експериментальне дослідження представлені в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

**Результати діагностики на констатуючій стадії дослідження
(когнітивний компонент)**

№ п/п	Ім'я дитини	Визначення виду розпису	Опис іграшки	Порівняння за подібністю і розбіжністю	Вираз свого ставлення до творів мистецтва	Аналіз виконання візерунка на силуеті іграшки	Аналіз виконання візерунка на силуеті іграшки (рівень творчого рішення)	Аналіз виконання візерунка на силуеті іграшки (рівень завершено)	Аналіз виконання візерунка на силуеті іграшки	Бали	Рівень
1	Мар'я О.	Н	С	Н	Н	Н	Н	Н	Н	13	Н
2	Іван Д.	С	С	С	С	С	Н	С	С	20	С
3	Катерина З.	С	С	С	С	С	С	С	С	21	С
4	Даніл Г.	Н	Н	С	Н	Н	Н	Н	Н	11	Н
5	Дар'я В.	В	В	В	В	В	В	В	В	30	В
6	Поліна Р.	Н	Н	Н	Н	Н	Н	Н	Н	10	Н
7	Сергій Д.	С	С	С	С	Н	С	С	С	19	С
8	Кирил П.	Н	Н	С	Н	Н	Н	Н	Н	12	Н
9	Діана В.	Н	С	С	Н	Н	Н	Н	Н	10	Н
10	Дмитро Ф.	В	В	В	В	В	В	С	В	28	В

Результати дослідницького експерименту показали, що 2 дитини (20%) мали високий рівень освіти естетичної культури. Так Дмитро Ф. назвав усі 3 види фарбування, детально описав вироби, виділивши їх особливості. Порівнюючи, він вказав на подібності та відмінності принаймні з двох підстав, дав детальну, обґрунтовану оцінку свого ставлення до продукту. Виготовляючи візерунок, він чітко дотримувався стилю розпису, впроваджував нові елементи. Робота хлопчика повністю закінчена, техніка на висоті.

Середній рівень виявлено у 3 дітей (30%). Катерина З. перерахувала всі три види живопису. Описуючи багатства, вона назвала його характерні риси, вказала на подібності та відмінності однієї ознаки, дала обґрунтовану оцінку їхнього відношення до вибору. Стиль зображення був неповним під час створення візерунка. Дівчина внесла невеликі зміни в колір і елементи дизайну. Але він має досить високу техніку.

З низьким рівнем 5 дітей (50%). Мар'я О. згадувала лише один вид живопису, описувала лише один виріб, і порівнювати вироби ставало

складніше. Дівчина висловила позитивне ставлення до товару, але не виправдала його, повністю скопіювала зображення.

Емоційні та цінні компоненти: ми використовували адаптовану нами діагностику емоційно-естетичного розвитку дітей, розроблену А.Яфальяном.

Дослідження визначило три критерії емоційно-естетичного розвитку дітей:

1. Соматичне вираження емоцій, яке визначило адекватність сприйняття дітьми емоційних станів людей та вираження емоцій у русі.

2. Словесне вираження емоцій, що перевірило адекватність передачі емоційного стану мовою.

3. Візуальне та графічне вираження емоцій, яке складалося із зорового сприйняття емоційного стану та графічного вираження почуттів та емоцій.

Градація рівнів розвитку естетичних почуттів та емоцій: високий, середній, низький. Усі три рівні розглядалися з точки зору емоційно-естетичного вираження.

Показники, що характеризують кожен критерій, а також результати, що відповідають рівням: 1 - низький, 2 - середній, 3 - високий, представлені в Таблиці 2.3.

Таблиця 2.3.

Критерії рівнів розвитку естетичних почуттів і емоцій (емоційно-ціннісний компонент)

Критерії	Рівні	Бали
Соматичний вираз емоцій	Чи не висловлює емоції в міміці і жестах, руху хаотичні, різкі або мляві.	1
	Не завжди адекватно передає емоції в міміці і жестах, руху осмислені, проте не завжди виразні.	2
	Міміка і жести виразні, відповідають інформації, що передається емоції, руху пластичні, музичні	3
Вербальне вираз емоцій	Не може передати виразно у мові емоційний стан, не може підібрати прикметник для передачі характеру твору.	1
	Може адекватно передати в мові емоційний стан за допомогою педагога, підбирає 1-2 слова для передачі емоційних станів.	2
	Мова інтонаційно виразна, підбирає 3 і більше прикметників, відповідних емоційному стану.	3

Візуально-графічною дещо вираз емоцій	Не може в зображенні визначити характер емоції, графічні не виражає емоційні стани.	1
	Адекватно визначає 2 -3 зображення емоційних станів, графічно виражає емоційні стани.	2
	Адекватно визначає всі запропоновані зображення, графічно виразно зображує емоційні стани.	3

рамках діагностики дітям пропонувалося виконати такі завдання:

1. Передати музиці емоційні стани в русі: весело і сумно.
2. Висловіть прикметники емоційних станів двох контрастних музичних творів.
3. Намалюйте переляканого цуценя, веселе кошеня та грізного лева. Водночас дітей попередили, що намальовані тварини можуть бути не дуже схожими на справжніх, але мають бути дуже виразними. Результати діагностики представлені в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

**Результати діагностики на констатувального етапу дослідження
(емоційно-ціннісний компонент)**

№ п/п	Ім'я дитини	Соматичний вираз емоцій	Вербальне вираз емоцій	Візуально-графічною дещо вираз емоцій	Рівень
1	Мар'я О.	низький	середній	низький	низький
2	Іван Д.	низький	низький	низький	низький
3	Катерина З.	середній	середній	середній	середній
4	Даніл Г.	низький	низький	низький	низький
5	Дар'я В.	високий	середній	середній	середній
6	Поліна Р.	низький	низький	низький	низький
7	Сергій Д.	середній	середній	середній	середній
8	Кирил П.	низький	низький	низький	низький
9	Діана В.	низький	низький	низький	низький
10	Дмитро Ф.	високий	високий	високий	високий

Аналіз результатів дослідження показав:

- 1 дитина (10%) має високий рівень естетичних почуттів та емоцій, Діма Ф. перебуває в положенні активної участі, тобто охоче виконує

завдання, оскільки те, що відбувається, - це не тільки інтерес, а й емоційно адекватна реакція на те, що відбувається;

- 3 дитини (30%) мають середній рівень естетичних почуттів та емоцій, тому Сергій Д. хоче брати участь у заняттях, він встановлює контакт залежно від обставин;

- 6 дітей (60%) - з низьким рівнем естетичних почуттів та емоцій. Кирило П. мав закриту позицію. У відповідь на запропоновані завдання він стояв осторонь і спостерігав за тим, що відбувається, якщо він починав робити рухи під музику, то робив це дуже хаотично, не слухаючи музику. Його малюнки були розмитими і не відображали емоційний стан тварин.

Результати показали, що діти загалом із зацікавленням брали участь у завданнях, але рівень їх емоційного та естетичного розвитку досить неоднорідний і часто непередбачуваний. Діти доволіно робили рухи під музику, не думаючи про передачу свого характеру. Музика характеризувалася одноманітністю слів: радісний, веселий; сумно. Лише діти високого рівня знаходили більш виразні слова: наполегливі, іскристі.

Діяльнісний компонент: визначено рівень розвитку навичок естетичної діяльності; ми використовували адаптований метод Н. Шайдурова (див. Додаток А), який складається з таких завдань:

1. Намалюйте геометричну фігуру.
2. Намалюйте потрібний візерунок.
3. Кумедні картинки.
4. Казковий птах.

Критерії оцінки та показники результатів методики представлені в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5.

**Критерії оцінки та показники розвитку навичок естетичної діяльності
(діяльнісний компонент)**

Показники	Якісні та кількісні характеристики показників за рівнями розвитку		
	Високий рівень 3 бали	Середній рівень 2 бали	Низький рівень 1 бал
Уміння правильно передавати просторове положення предмета і його частин	Частини предмета розташовані вірно. Правильно передає в малюнку простір (близькі предмети - нижче на папері, далекі-вище, передні - крупніше рівних за розмірами, але віддалених)	Розташування частин предмета трохи спотворено. Є помилки в зображенні простору	Частини предмета розташовані невірно. Відсутність орієнтування зображення.
Розробленість змісту зображення	Прагнення до найбільш повного розкриття задуму. У дитини є потреба самостійно доповнити зображення відповідними за змістом предметами, деталями (створити нову комбінацію з засвоєних раніше елементів)	Дитина деталізує художнє зображення лише на прохання дорослого	Зображення не деталізовано. Відсутня прагнення до більш повного розкриття задуму
Уміння відобразити в малюнку сюжет відповідно до плану	Сюжет відповідає попереднім оповіданням про нього	Чи не повне відповідність зображення попередньою розповіддю про нього	Істотні розбіжності зображення з попередніми розповіддю про нього
Рівень розвитку уяви	Здатний експериментувати зі штрихами і плямами, бачити в них образ і домальовувати штрихи до образу.	Часткове експериментування. Бачить образ, але домальовує тільки до схематичного образу	Малюнки типові: одна і та ж фігура, запропонована для малювання, перетворюється в один і той же елемент зображення (коло - «колесо»)

На підставі умов було визначено три рівні розвитку умінь та навичок: високий, середній, низький.

Високий рівень (10-12 балів): демонструє самостійність та креативність у виконанні завдань; висока якість виконаної роботи

Середній рівень (7-9 балів): дитині важко створювати малюнки на задану тему; за допомогою вихователя він робить малюнки у певній послідовності та за зразком; виявляє невелику самостійність та креативність у виконанні завдань; задовільна якість виконаної роботи.

Низький рівень (4-6 балів): дитина за допомогою вчителя не може створювати зображення предметів; виконує непослідовно роботу над зразком; не виявляє самостійності та креативності у виконанні завдань; низька якість виконуваних робіт. Результати діагностики представлені в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Результати діагностики (діяльнісний компонент)

№ п/п	Ім'я дитини	Домалюй геометричні фігури	Намалюй який хочеш візерунок	Веселі малюнки	Казкова пташка	Сума балів	Рівень
1	Марья О.	2	1	1	1	5	низький
2	Іван Д.	2	2	2	1	7	середній
3	Катерина З.	3	2	2	1	8	високий
4	Даніл Г.	1	1	1	1	1	низький
5	Дарья В.	3	3	3	2	11	високий
6	Поліна Р.	2	1	1	1	5	низький
7	Сергій Д.	2	2	2	1	7	середній
8	Кирил П.	2	2	2	2	8	середній
9	Діана В.	1	1	1	1	4	низький
10	Дмитро Ф.	3	3	3	3	12	високий

Результати діагностики компонента діяльності показали, що в групі з 3 дітей (30%) вони мають високий рівень розвитку практичних навичок естетичної діяльності, тому Дарья В. проявила самостійність та креативність у виконанні всіх завдань, показала високу якість виконання кожного завдання.

3 дитини (30%) мають середній рівень, Кирило П. мав певні труднощі при створенні малюнків, мало проявляв самостійності та креативності у виконанні завдань, демонстрував задовільну якість роботи.

4 дитини (40%) мали низький рівень розвитку практичних навичок в естетичній діяльності, тому Діані В. Навіть за допомогою вчителя було важко малювати, вона виконувала роботу непослідовно, незважаючи на наявність вибірки, не виявив самостійності та креативності у виконанні завдань, показала низьку якість виконаної роботи.

Тому слід зазначити, що старші дошкільнята не мають достатньо високого рівня естетичної культури, тому необхідно працювати над формуванням естетичної культури дітей старшого дошкільного віку. Творча проектна діяльність стане ефективним засобом досягнення мети нашого дослідження.

2.2. Зміст роботи по формуванню естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності

Метою формуючого етапу експерименту є перевірка педагогічних умов формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності.

На підготовчому етапі з дітьми обговорювалися можливі теми проекту. Діти запропонували зробити проекти на такі теми: «Моя сім'я», «Мій дім», «Моя улюблена іграшка», «День матері». Я запропонувала тему «Народні ганчіркові ляльки», яку підтримала більшість дітей, оскільки ця тема викликала інтерес.

Мета проекту: формування естетичної культури дошкільнят у процесі залучення до початків народної культури шляхом творчої проектної діяльності.

На підготовчому етапі ми організували такі заходи:

- дослідження сайту та літератури, включаючи матеріал про проект із зразками виготовлення народних ляльок;

- складання записок, консультацій, рекомендацій; визначення цілей та завдань проекту;

- виявлення знань дітей про ляльку-мотанку;

- опитування батьків «У які іграшки грає ваша дитина вдома?»;

- добір літератури для роботи з дітьми; вибір основних видів діяльності;

- добір наочного матеріалу; створення розвиваючих ігор;

- створення естетичної атмосфери національного життя;

- створення казкового куточка, замаскованого куточка майстерні.

Основний етап включав такі заходи:

- 1) Бесіди, спостереження, заходи з дітьми щодо проекту.

- 2) Перегляд презентації «Народна лялька – мотанка».

- 3) Виготовлення тропічних народних ляльок.

- 4) Поїздка до краєзнавчого музею на тему «Народна лялька».

- 5) Читання художньої літератури:

- народна казка «Василиса Прекрасна»;

- норвезька казка «Лялечка в траві»;

- вірші про ляльок Г. Заславської, Л. Рибальської, В. Берестової;

потішки, приказки, загадки.

- 6) Навчальні ігри, спрямовані на закріплення набутих знань про розвиток творчості та уяви: - «Хто ти, лялечко моя?»; - «Сфотографувати»; - «Вчити за описом»; - «Знайомство з елементом візерунка»; - «Готовий візерунок»; - «Народні промисли»; - «Що з чого».

- 7) Пальчикові ігри: - «Наперсток»; - «Не плач, лялечко моя»; - «Ляльки Катині».

- 8) Хороводи в грі: - «Хустинка»; - «Приїхала купа линка».

- 9) Огляд книг, ілюстрацій та альбомів із народними ляльками.

- 10) Складання описових історій «Моя улюблена лялька».

- 11) Слухання твору П. Чайковського «Нова лялька».

12) Вивчення народних пісень, танців, колискових, пісень-ігор на народних інструментах.

На останньому етапі майстер-класу «Лялька-мотанка» для дітей та батьків було створено міні-музей «Лялька з народної ганчірки».

Проект тривав два тижні.

Під час роботи широко використовувалися різні педагогічні засоби: художня література, ілюстрації, народна музика та мистецтво, слайди, інформаційно-комунікаційні технології, ігри та бесіди. Робота проводилась у поєднанні різних методів та інтеграції дитячої діяльності. Проект представлений у Додатку В.

Таким чином, на стадії формування експериментальної роботи були створені умови для формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності. Ми працювали над короткостроковим творчим проектом «Народні ганчіркові ляльки», робота велася поетапно протягом 2 тижнів спільної діяльності дітей та дорослих. Виникла необхідність вивчення ефективності роботи з метою створення педагогічних умов, що забезпечують формування естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності, що призвело до контрольного етапу дослідження.

2.3. Аналіз роботи по формуванню естетичної культури старших дошкільників у творчій проектній діяльності

Метою контрольного етапу експерименту було визначено ефективність проведеної роботи щодо формування естетичної культури дітей старшого дошкільного віку у творчій проектній діяльності. Були використані ті ж методи, що і на етапі оцінки експерименту.

Рівень сформованості естетичної культури дітей під час повторної діагностики значно змінився. Результати діагностики показали, що діти добре знають види народних іграшок, подібності та відмінності іграшок, вони дають детальну та розумну оцінку виробу, добре розрізняють види

фарбування іграшок. Детально описати об'єкт, виділити його особливості, детально оцінити їхнє ставлення до виробу, значно підвищився рівень емоційно-естетичного розвитку та естетичної активності дітей.

Діти чітко вміло презентували виріб на зображенні малюнку. Якщо на початковому етапі деяким дітям важко назвати декілька типів зображень, описати лише один виріб, складно порівняти товари, то врешті-решт вони легко визначили тип зображення, виробу і відчули позитивне ставлення до продукту.

Деякі діти значно покращилися. Якщо раніше вони не виявляли інтересу до народних іграшок на заняттях в ігровій ситуації, то до кінця експерименту діти оволоділи вмінням розрізняти народні іграшки в певних ситуаціях. Результати подальшого етапу дослідження наведені в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7.

Результати контрольного етапу дослідження

№ п/п	Імя реб'янка	Когнитивний компонент	Емоційно-ціннісний компонент	Деятељностний компонент
1	Маша О.	низкий	низкий	низкий
2	Ваня Д.	средний	средний	высокий
3	Катя З.	высокий	высокий	высокий
4	Данил Г.	средний	низкий	средний
5	Даша В.	высокий	высокий	средний
6	Полина Р.	средний	средний	низкий
7	Серёжа Д.	высокий	средний	средний
8	Кирилл П.	средний	средний	средний
9	Диана В.	низкий	низкий	низкий
10	Дима Ф.	высокий	высокий	высокий

Пізнавальний компонент: високий рівень - 4 дитини (40%), середній рівень - 4 дитини (40%), найнижчий рівень - 2 дитини (20%).

Емоційна та цінна складова: високий рівень - 3 дитини (30%), середній рівень - 4 дитини (40%), найнижчий рівень - 3 дитини (30%).

Компонент діяльності: високий рівень - 3 дитини (30%), середній - 4 дитини (40%), низький - 3 дитини (30%).

Ми бачимо, що відсоток дітей, які мають високий та середній рівень формування естетичної культури на етапі контролю, зменшив кількість дітей з низьким рівнем усіх обраних показників, що доводить ефективність роботи виконана.

Очевидно, що творча проектна діяльність сприяла позитивній динаміці формування естетичної культури дітей старшого дошкільного віку.

Отже, можливо зробити висновки дослідно-експериментального дослідження. Ми діагностували початковий рівень формування естетичної культури старших дошкільнят. Діагноз був поставлений за трьома вибраними показниками: пізнавальним, емоційним та цінним та активністю.

Результати діагностики на етапі діагностики дослідження показали, що більшість дітей старшого дошкільного віку мають середній та низький рівень естетичної культури, що стало основою для організації роботи з формування естетичної культури старших дошкільнят через творчий проект діяльності.

В рамках дослідження на етапі формування була організована робота над творчим проектом «Народні ганчіркові ляльки». Знайомство старших дошкільнят з народними іграшками у творчій проектній діяльності проводилося послідовно, від простого до складного.

Під час контрольного етапу дослідження перевіряли ефективність виконаної роботи. Порівняльний аналіз результатів етапів встановлення та контролю експерименту дозволив кількісно підтвердити якісні зміни, що відбулися у розвитку прояву старших дошкільників на рівні естетичної культури.

Аналіз результатів цієї роботи показав важливість та значимість вирішення проблеми формування естетичної культури дітей старшого дошкільного віку за допомогою творчо-проектної діяльності. Дорослі надають певного значення вирішенню цієї складної проблеми, але неефективність цього процесу багато в чому пояснюється відсутністю систематичної та цілеспрямованої роботи у цьому напрямку.

ВИСНОВКИ

Формування естетичної культури молодого покоління визначається усіма умовами життя: працею людей, соціальними принципами та умовами життя, моральними відносинами, життєвою атмосферою, спілкуванням та духовною культурою суспільства. Естетична культура може розвиватися не тільки спонтанно, але й навмисно, завдяки продуманій системі естетичного виховання в дитячому садку, сім'ї, школі, різних організаціях та громадських установах.

Естетична культура як риса особистості старшої дитини дошкільного віку проявляється у формі естетичної орієнтації, яка є динамічною тенденцією, що характеризується естетичними інтересами, естетичними уявленнями, естетичною діяльністю та гармонізує стосунки дитини зі світом та з себе.

Естетичну культуру дітей старшого дошкільного віку можна формувати на різних рівнях. Одним з ефективних засобів є творчий дизайн.

У нашому дослідженні ми вивчали теоретичні основи естетичної культури старших дошкільників у творчій дизайнерській діяльності, розглянули загальне поняття естетичної культури та способи її створення, ознаки естетичної культури у дітей старшого дошкільного віку, визначили педагогічні детермінанти естетичної культури старших дошкільників у творчій діяльності проектної діяльності

Крім того, ми провели дослідницьку та практичну роботу щодо формування естетичної культури старших дошкільників у творчості проектної діяльності, під час якої ми визначив рівень формування естетичної культури старших дошкільників до та після застосування творчих дизайнерських заходів.

Порівняльний аналіз результатів етапів визначення та контролю експерименту дозволив кількісно підтвердити якісні зміни, які відбулися місце у формуванні рівня естетичної культури старших дошкільників після застосування творчої дизайнерської діяльності.

Таким чином у підсумковій кваліфікаційній роботі вирішуються всі завдання та реалізується мета дослідження. Отримані теоретичні та практичні результати підтвердили правильність висунутої у дослідженні гіпотези.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абдуллаєв М. А. Естетична культура: теоретико-методологічний аспект / М. А. Абдуллаєва. Ташкент: Фан, 2015. 91 с.
2. Агєєва Г. Б. Проектна діяльність в дошкільній освіті / Г. Б. Агєєва // *Educatio*. 2015. № 7 (14) 1. С. 59-60.
3. Актуальні питання естетичного виховання і розвитку дітей: уч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Частина 1, 2 / Под ред. Т. С. Комарової, М. Б. Зацепін. М.: Альфа, 2012. 172 с.
4. Балашов В.А. Питання естетичного виховання та естетики / В. А. Балашов. К.: МГПИ, 2014. 252 с.
5. Білолуцьк А. К. Організація дитячої проектної діяльності в ДООУ / А. К. Білолуцьк // *Сучасне дошкільну освіту. Теорія і практика*. 2009. - № 4. С. 16-25.
6. Боровлева А. В. Проектний метод - як засіб підвищення якості освіти / А. В. Боровлева // *Управління ДООУ*. 2016. №7. С.76 – 83.
7. Бурова А. І. Естетичне виховання школярів / А.І. Бурова; під ред. А. І. Бурова, Б.Т. Лихачова. Львів.: Педагогіка, 2015. 304 с.
8. Васильєв В. Проектно-дослідницька технологія: розвиток мотивації / В. Васильєв // *Народна освіта*. - 2010. - №9. - С. 2-23.
9. Веракса Н. Е. Проектна діяльність дошкільників / Н. Є. Веракса, А. Н. Веракса. Суми.: Мозаїка-Синтез, 2008. 112 с.
10. Верб М. А. Взаємозв'язок естетичної та педагогічної культури майбутнього вчителя / М. А. Верб // *Проблеми естетичного освіти і виховання студентів педагогічних інститутів*. Зб. науч. тр. 338. Одеса: 2013. С.3-10.
11. Ветлугіна Н. А. Естетичне виховання в дитячому садку: посібник для вихователів дет. саду / Н. А. Ветлугіна. - К.: Просвіта, 2014. 207 с.
12. Гаврилюк П. І. Естетична культура і соціальний прогрес / П. І. Гаврилюк. - Київ: Віче, 2014 - 244 с.

13. Дитинство: приблизна освітня програма дошкільної освіти / Т. І. Бабаєва, А. Г. Гогоберидзе, О. В. Солнцева та ін. СПб. : ТОВ «ВИДАВНИЦТВО» ДИТИНСТВО-ПРЕС », 2014. 280 с.
14. Дубровська Є. А. Естетичне виховання і розвиток дітей дошкільного віку: навч. посібник для студ. вищ. пед. навч. Закладів / За ред. Е. А. Дубровської, С. А. Козлової. М. : Академія », 2012- 256 с
15. Дошкільна педагогіка. Естетичне виховання і розвиток / Авт.-упоряд. Е. А. Дубровська, С. А. Козлова. - М. : Юрайт, 2016. - 179 с.
16. Євдокимова Е. С. Технологія проектування в ДНЗ / Є. С. Євдокимова.
- М. : ТЦ Сфера, 2016. - 64 с.
17. Єлагіна І. І. Проектна діяльність як сучасна технологія розвитку дошкільників (з досвіду роботи) / І. І. Єлагіна // Питання дошкільної педагогіки. - 2017. - №2. - С. 25-26.
18. Журавльова В. Н. Проектна діяльність старших дошкільників / В. Н. Журавльова. - Волгоград: Учитель, 2009. - 158 с.
19. Золотухіна А. А. Проектна діяльність у вихованні дітей дошкільного віку (предметна область «Художньо-естетичний розвиток») / А. А. Золотухіна, О. А. Сатвалдієва, О. В. Литвинова // Молодий учений. - 2016. - №5.6. - С. 44-46.
20. Істанько І. В. Проектна діяльність з дітьми старшого дошкільного віку / І. В. Істанько // Управління дошкільним освітнім закладом, 2014. - № 5. - С. 33-34.
21. Каган М. С. Естетична і художня культура / М. С. Каган // Співвідношення загальної та технічної естетики. Наук.-методич. аспекти. - Томськ: ТГУ, 2015. - С.22-36.
22. Камашева Л. А. Творча проектна діяльність [Електронний ресурс] / Л. А. Камашева. - URL: <https://nsportal.ru/detskii-sad/vospitatelnaya-rabota/2016/01/12/tvorcheskaya-proektnaya-deyatelnost>

23. Кант Іммануїл. Лекції з етики / Іммануїл Кант. - М .: Республіка, 2010. 431 с.
24. Кілібаєва Н. Ж. Використання проектного методу в навчанні дошкільнят / Н. Ж. Кілібаєва, М. М. Ісмагулова // Психологія і педагогіка: методика та проблеми практичного застосування. - 2016. - № 48. - С. 213-218.
25. Кілпатрик У. Метод проектів. Застосування цільової установки в педагогічному процесі / У. Кілпатрик; пер. з англ. Е.Н. Янжул. - СПб .: Изд-во Брокгауз-Ефрон, 2015. - 43 с.
26. Кілпатрик У. Метод проектів. Застосування цільової установки в педагогічному процесі / У. Кілпатрик; пер. з англ. Е.Н. Янжул. - СПб .: Изд-во Брокгауз-Ефрон, 2015. - 43 с.
26. Киященко Н. І. Естетична і художня культура / Н. І. Киященко. - М .: Іфра, 2016. - 120 с.
27. Киященко Н. І. Від естетичного досвіду до естетичної культури / Н. І. Киященко. - М .: Іфра, 2016. - 35 с.
28. Комарова Т. С. Концепція естетичного виховання та розвитку художньо-творчих здібностей дітей дошкільного віку / Т.С. Комарова. - Шуя, 1994. - 156 с.
29. Корнеєва Є. В. Проектна діяльність як засіб розвитку дослідницьких здібностей старших дошкільнят / Є. В. Корнеєва, О. А. Волкова // Інноваційні педагогічні технології: матеріали міжнар. науч. конф. (Г. Казань, жовтень 2014 р). - Казань: Бук, 2014. - С. 92-95.
30. Корнеєва Є. В. Проектна діяльність дітей дошкільного віку / Е. В. Корнеєва // Актуальні проблеми формування особистості на матеріалі народної культури. - Шуя, 2015. - С. 56-58.
31. Корольова Л. А. Види і типи творчих робіт і проектів [Електронний ресурс] / Л. А. Корольова. - URL: <https://solncesvet.ru/проектная-деятельность-2/>
32. Липський В. Н. Естетична культура і особистість / В. Н. Липський. - М .: Знание, 2015. - 123 с.

33. Лихачов Б. Т. Естетика виховання / Б. Т. Лихачов. - М. : Педагогіка, 2012. - 200 с.
34. Малигіна А. Н. Про засоби естетичного виховання дітей старшого дошкільного віку / А. Н. Малигіна, А. Н. Коваль // Молодий учений. - 2015. - №24. - С. 995-997.
35. Від народження до школи.приблизна загальноосвітня програма дошкільної освіти (пілотний варіант) / Под ред. Н. Е. Веракси, Т. С. Комарової, М. А. Васильєвої. - М. : МОЗАІКА СИНТЕЗ, 2014. - 368 с.
36. Пантелєєва А. В. Творча проектна діяльність як засіб природничо (інтелектуального) розвитку дошкільників в процесі реалізації ФГОС [Електронний ресурс] / А. В. Пантелєєва. - URL: <https://nsportal.ru/detskiy-sad/raznoe/2017/07/22/tvorcheskaya-proektnaya-deyatelnost-kak-sredstvo-estestvennonauchnogo>
37. Пірадов А. В. Естетична культура особистості / А. В. Пірадов. - СПб. : Знання, 2015. - 35 с. {{-1}}
38. Проектний метод у діяльності дошкільного закладу: посібник для керівників і практичних працівників ДНЗ / Авт.-упоряд. : Л. С. Кисельова, Т. А. Даніліна, Т. С. Лагода.- М. : АРКТИ, 2015. - 96 с .
39. Радугина А. Л. Естетика: навч. посібник для вузів / А. Л. Радугина. - М. : Центр, 2014. - 240 с.
40. Розумний В. А. Методика виховання естетичної культури особистості / В. А. Розумний. - М. : ВНМЦ, 2015. - 71 с.
41. Рахматуллина З. Я. Естетична культура особистості і суспільства: сучасний вимір / З. Я. Рахматуллина, З. Я. Фаткуллина // Вісник Башкирського університету. - 2016. - № 2. - С. 1060-1061.
42. Самохвалова В. І. Естетична культура як комплексний феномен затвердження та реалізації людини в світі / В. І. Самохвалова // Естетична культура. - М. : Іфра, 2016. - С.32-65.
43. Семашко А. Н. Розвиток естетичної культури молоді / А. Н. Семашко. - М. : Знание, 2014. - 64 с.

44. Флерина Е. А. Естетичне виховання дошкільника / Е. А. Флерина. - М.: Изд-во АПН, 2014. - 336 с.
45. Хрущова, Ю. М. До питання про організацію взаємодії педагогів і батьків по естетичному розвитку старших дошкільників / Ю. М. Хрущова / Молодий учений. - 2017. - №11. - С. 501-504.
46. Штанько, І. В. Проектна діяльність з дітьми старшого дошкільного віку / І. В. Штанько // Управління ДООУ. - 2014. - № 4. - С. 99 - 101.
47. Щербакова, Т. Н. Естетика середовища освітньої установи як засіб естетичного виховання і розвитку учнів / Т. Н. Щербакова // Проблеми і перспективи розвитку освіти: матеріали Міжнар. науч. конф. (Г. Пермь, апрель 2011 р.). Т. І. - Перм: Меркурій, 2011. С. 195-197.
48. Естетична культура / За ред. І. А. Конікова. - М.: Іфра, 1996. - 201 с.
33. Лихачов Б. Т. Естетика виховання / Б. Т. Лихачов. М.: Педагогіка, 2012. 200 с.
34. Малигіна А. Н. Про засоби естетичного виховання дітей старшого дошкільного віку / А. Н. Малигіна, А. Н. Коваль // Молодий учений. 2015. №24. С. 995-997.
35. Від народження до школи.приблизна загальноосвітня програма дошкільної освіти (пілотний варіант) / Под ред. Н. Е. Веракси, Т. С. Комарової, М. А. Васильєвої. - М.: МОЗАЇКА СИНТЕЗ, 2014. - 368 с.
36. Пантелєєва А. В. Творча проектна діяльність як засіб природничо (інтелектуального) розвитку дошкільників в процесі реалізації ФГОС [Електронний ресурс] / А. В. Пантелєєва. - URL: <https://nsportal.ru/detskiy-sad/raznoe/2017/07/22/tvorcheskaya-proektnaya-deyatelnost-kak-sredstvo-estestvennonauchnogo>
37. Пірадов А. В. Естетична культура особистості / А. В. Пірадов. - СПб.: Знання, 2015. - 35 с. {{-1}}
38. Проектний метод у діяльності дошкільного закладу: посібник для керівників і практичних працівників ДНЗ / Авт.-упоряд.: Л. С. Кисельова, Т. А. Даніліна, Т. С. Лагода.- М.: АРКТИ, 2015. - 96 с.

39. Радугина А. Л. Естетика: навч. посібник для вузів / А. Л. Радугина. - М.: Центр, 2014. - 240 с.
40. Розумний В. А. Методика виховання естетичної культури особистості / В. А. Розумний. Харків.: ВНМЦ, 2015. 71 с.
41. Рахматуллина З. Я. Естетична культура особистості і суспільства: сучасний вимір / З. Я. Рахматуллина, З. Я. Фаткуллина // Вісник Башкирського університету. - 2016. - № 2. С. 1060-1061.
42. Самохвалова В. І. Естетична культура як комплексний феномен затвердження та реалізації людини в світі / В. І. Самохвалова // Естетична культура. - М.: Іфра, 2016. - С.32-65.
43. Семашко А. Н. Розвиток естетичної культури молоді / А. Н. Семашко. К.: Знання, 2014. - 64 с.
44. Флерина Е. А. Естетичне виховання дошкільника / Е. А. Флерина. М.: Изд-во АПН, 2014. 336 с.
45. Хрущова Ю. М. До питання про організацію взаємодії педагогів і батьків по естетичному розвитку старших дошкільників / Ю. М. Хрущова / Молодий учений. - 2017. - №11. С. 501-504.
46. Штанько І. В. Проектна діяльність з дітьми старшого дошкільного віку / І. В. Штанько // Управління ДООУ. - 2014. - № 4. - С. 99 - 101.
47. Щербакова Т. Н. Естетика середовища освітньої установи як засіб естетичного виховання і розвитку учнів / Т. Н. Щербакова // Проблеми і перспективи розвитку освіти: матеріали Міжнар. науч. конф. (Г. Пермь, апрель 2011 р.). Т. I. - Перм: Меркурій, 2011. - С. 195-197.
48. Естетична культура / За ред. І. А. Конікова. - М.: Іфра, 1996. - 201 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Адаптированная методика Н.В. Шайдуровой

1. Дорисуй геометрическую фигуру
2. Нарисуй какой хочешь узор
3. Весёлые картинки
4. Сказочная птица.

1. Перший завдання проводилося за методикою Е. Торренса «Неповні фігури»

Мета: дана методика активізує діяльність уяви, виявляючи одне з умінь - бачити ціле раніше частин. Дитина сприймає пропоновані тест - фігури як елементи, деталей будь-яких цілісності і добудовує, реконструює їх. Завдання на домальовування фігур є одним з найбільш популярних при дослідженні особливостей уяви і творчих здібностей дошкільнят.

Методика проведення. На аркуші зображені геометричні фігури: коло, квадрат, трикутник. Вихователь роздає кожній дитині картки:

«Діти. На кожній картці намальовані фігури. Ви можете, як чарівники, перетворити ці фігури в будь-які картинки. Для цього домалюйте все, що захочете, але так, щоб вийшло красиво ». Причому домальовування може проводитися, як всередині контуру фігури, так і за її межами при будь-якому зручному, для дитини, повороті листа і зображенні фігури, тобто використовувати кожен фігуру в різних ракурсах. Якість малюнків з точки зору їх художності, дотримання пропорцій і т.д. при аналізі не враховується, оскільки в першу чергу нас цікавить сам задум композиції, різноманіття виникаючих асоціацій, принципи втілення ідей.

Матеріал й устаткування: олівці, фломастери, воскові крейди (на вибір дітей).

2. Друге завдання: «Намалюй який хочеш візерунок»

Мета завдання: перевірити вміння дітей замислюватися і виконувати візерунок в геометричній фігурі певної форми.

Методика проведення. Запропонувати дітям подумати, яким візерунком і яку саме геометричну фігуру вони хотіли б прикрасити.

Матеріали: папір білого кольору, охристого відтінку в формі кола, смуги, квадрата, гуаш, палітра.

3. Третє завдання **Веселі картинки (малювання за допомогою листівок)**.

Мета: перевірити вміння самостійно підбирати сюжет, маючи частину зображення.

Попередня робота: розгляд листівок.

Методика проведення. Запропонувати дітям розглянути фрагменти листівок на столі (діти розглядають фрагменти листівок, кажуть, що зображено у них). Хлопці, але так як у вас герой вашої майбутньої картини готовий вже, вам залишилося тільки придумати і намалювати те, що ваш герой робить або що з ним відбувається, що навколо нього. Гарненько подумайте і покажіть свій сюжет.

Матеріали: аркуші паперу; наклеєні фрагменти листівок; кольорові олівці, крейда, фломастери.

Четверте завдання «Казкова птах»

Мета: перевірити вміння створювати казкові образи, розвиток почуття композиції, вміння розробляти зміст зображення.

Матеріали: альбомний аркуш, кольорові олівці (кольорові воскові крейди).

Методика проведення. Сказати дітям, що у казкового птаха, як і у справжньої, є тіло, голова, хвіст, лапки, але все це прикрашено надзвичайно красивими пір'ям.

Додаток Б.**Творчий проект****Тема проекту: «Народна тряпочна лялька»**

Актуальність проекту: формування естетичної культури на основі залучення дітей до витоків народної культури, є актуальною темою в наш сучасний час. Дітям обов'язково потрібно знати історію свого народу, його традиції, культуру, промисли, щоб відчувати себе частиною російського народу, відчути гордість за свою країну, багату славними традиціями. Зберігаючи і передаючи наступним поколінням культурні і моральні цінності російського народу, потрібно повертати в наше життя і життя наших дітей російську саморобну ляльку. Народна лялька вважається одним з найзагадковіших символів. Це не просто дитяча іграшка, це невід'ємний атрибут стародавніх обрядів. З незапам'ятних часів майстрами було освоєно мистецтво виготовлення таких ляльок, які увібрали в себе всі культурні традиції і звичаї України. Вважалося, що ляльки, зроблені своїми руками з підручних матеріалів, володіють магічними властивостями. Наші предки вірили, що ляльки здатні відганяти злих духів і приносити щастя в будинок.

Лялька - перша іграшка, тому вона близька і зрозуміла дитині. Рукотворна тряпичная лялька - частина народної традиції. Виготовляючи її, дитина дізнається історію свого народу. Лялька не народжується сама, її створює людина, а найталановитіші творці ляльок - діти. Через ляльковий світ вони входять в життя і осягають її закономірності. Лялька - зримий посередник між світом дитинства і світом дорослих.

Заняття з дітьми народної лялькою допомагають просто і ненав'язливо розповісти про найголовніше - про красу і різноманітність цього світу, його історії. Такі заняття вчать дитину чути, бачити, відчувати, розуміти і фантазувати. Разом з тим, в процесі занять формуються посидючість, цілеспрямованість, здатність доводити почату справу до кінця, розвивається дрібна моторика - всі ці якості і навички знадобляться дитині для успішного навчання в школі.

Проблема проекту: сучасні діти в основному грають пластмасовими іграшками фабричного виробництва і мало уявляють собі, в які ляльки грали наші предки, яку славу історію має російська народна тряпочна лялька. У дітей недостатньо сформовані уявлення про тряпочної ляльці, немає навичок виготовлення тканинної ляльки, немає матеріалів для ознайомлення, виготовлення і обігравання тканинної ляльки. Батьки мають недостатньо знань про народної тряпочної ляльці, історії її виникнення, технології її виготовлення, що веде до втрати культурно-історичних цінностей народу.

Мета: формування естетичної культури дошкільників в процесі залучення до витоків російської народної культури через творчу проектну діяльність.

Завдання:

Навчальні: Ознайомити з історією виникнення ляльок, способами їх використання. ; Ознайомити з технікою виготовлення народної тканинної ляльки. ; Вчити виготовляти тропічних народних ляльок самостійно і з допомогою педагога.

Розвиваюча: Розвивати і збагачувати знання про ляльок, їх різновидах, методах виготовлення, матеріали, що використовуються для їх виготовлення.

Виховні: Виховувати інтерес до народної тряпичної ляльці і дбайливе ставлення до культури свого народу.; Виховувати інтерес і любов творчості, народних ігор, народну музику.; Залучити батьків до творчої продуктивну діяльність.

Учасники проекту: діти 6 -7 років, вихователь ЗДО, батьки, музичний керівник.

Тип проекту: творчий, короткостроковий.

Терміни реалізації проекту: 2 тижні

Продукт проектної діяльності: тряпоная лялька, папка розкладачка з консультаціями, пам'ятка для батьків, презентації.

Форми реалізації проекту: бесіда, інформація для батьків,

мультимедіа, ігри.

Методи проекту: практичний, пізнавальний, наочний, словесний, опитування.

Передбачуваний результат:

Для дітей

1. У дітей сформовані основи естетичної культури на базі знань про російської народної ляльки, матеріалах, необхідних для її виготовлення.

2. Для дітей створені необхідні умови для ознайомлення з тряпочною лялькою: добірка ілюстрацій і фотографій; альбом з описом різних видів тропічних ляльок; виставка міні-музею «Народна тряпичная лялька».

3. Продовжено виховання в дітях любові і поваги до народних традицій і минулого російського народу.

4. Розвинене вміння дітей самостійно створювати ганчір'яну ляльку.

Для педагогів:

1. Підвищення рівня компетентності в рамках обраної теми.

2. Поширення педагогічного досвіду на відкритих заходах міста, і району, в публікаціях педагогічних журналів.

Для батьків:

1. Залучення батьків до пізнавально-творчу діяльність, в освітній процес ЗДО.

Робота з батьками:

Мета: залучення батьків до організації спільної діяльності з дітьми вдома; виготовлення книжки-розкладачки «Народні пряпочні ляльки» (ігрові, оберегові, обрядові); майстер-клас для батьків з дітьми «Лялька-мотанка».

Результатом проекту стали ганчіркові ляльки, зроблені своїми руками і презентація.

Додаток. В

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ХЕРСОНЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Я, Шевчук Олена Андріївна, учасник(ця) освітнього процесу Херсонського державного університету, **УСВІДОМЛЮЮ**, що академічна доброчесність – це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній і науковій діяльності **ЗОБОВ'ЯЗУЮСЯ**:

- дотримуватися:
 - вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Статуту Університету;
 - принципів та правил академічної доброчесності;
 - нульової толерантності до академічного плагіату;
 - моральних норм та правил етичної поведінки;
 - толерантного ставлення до інших;
 - дотримуватися високого рівня культури спілкування;
- надавати згоду на:
 - безпосередню перевірку курсових, кваліфікаційних робіт тощо на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
 - оброблення, збереження й розміщення кваліфікаційних робіт у відкритому доступі в інституційному репозитарії;
 - використання робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах виключно з метою виявлення можливих ознак академічного плагіату;
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного й підсумкового контролю результатів навчання;
 - надавати достовірну інформацію щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;
 - не використовувати результати досліджень інших авторів без використання покликань на їхню роботу;
 - своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій університету, формуванню його позитивного іміджу;
 - не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами;
 - підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та співпраці в освітньому середовищі;
 - поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову належність, релігійні й політичні переконання;
 - не дискримінувати людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою належністю;
 - відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні та науково-дослідницькі завдання;
 - запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, зокрема не використовувати службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій і трудовій діяльності;
 - не брати участі в будь-якій діяльності, пов'язаній із обманом, нечесністю, списуванням, фабрикацією;
 - не підроблювати документи;
 - не поширювати неправдиву та компрометуючу інформацію про інших здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників;
 - не отримувати і не пропонувати винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг або здійснення впливу на зміну отриманої академічної оцінки;
 - не залякувати й не проявляти агресії та насильства проти інших, сексуальні домагання;
 - не завдавати шкоди матеріальним цінностям, матеріально-технічній базі університету та особистій власності інших студентів та/або працівників;
 - не використовувати без дозволу ректорату (деканату) символіки університету в заходах, не пов'язаних з діяльністю університету;

– не здійснювати і не заохочувати будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів досягати власних корисних цілей;

– не завдавати загрози власному здоров'ю або безпеці іншим студентам та/або працівникам.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства у разі недотримання Кодексу академічної доброчесності буду нести академічну та/або інші види відповідальності й до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення принципів академічної доброчесності.

14.10.2021

Олена Шевчук